

RAPORT DE ACTIVITATE 2 PENTRU PERIOADA IULIE -SEPTEMBRIE 2018
PENTRU PROIECTUL ”CULTURA DE SECURITATE ȘI REZILIENȚA
NAȚIONALĂ LA AMENINȚĂRILE HIBRIDE”

Oana-Elena Brânda

În această perioadă am desfășurat următoarele activități în cadrul proiectului de cercetare, menite să realizeze o documentare considerabilă asupra temei, din punct de vedere teoretic, dar și să permită publicarea unor materiale în volume și jurnale de specialitate, indexate în baze de date internaționale, ca urmare a prezentării lor în cadrul unor manifestări științifice naționale și internaționale.

Per total, activitățile vizate presupun redactarea a trei articole, ce vor fi apoi publicate în volume indexate, rezultate al conferințelor și sesiunilor de comunicări la care am participat în această perioadă.

- 1. Redactarea articolului intitulat ”Security culture and migration in the European Union”**, susținut în cadrul conferinței internaționale ”Migration Dynamics and New Trends in European (In)Security”, ce a avut loc la Cluj la Universitatea Babeș-Bolyai, în luna mai 2018. Articolul este menit să investigheze maniera în care criza migrației din spațiul Orientului Mijlociu și al Africii de Nord se reflectă asupra culturii de securitate la nivelul Uniunii Europene. În acest sens, am urmărit în documentația realizată să ating trei aspecte, ce se regăsesc în sub-capitolele articolului.

Un prim subcapitol urmărește analiza teoretică a culturii de securitate, precum și unui alt termen cheie – ”cultura strategică”, intenționând să reliefăm astfel importanța generală a culturii de securitate, dar și conexiunile ce se pot stabili rapid în acest domeniu. Al doilea subcapitol privește fenomenul migrației la nivelul Uniunii Europene, axându-ne într-o primă etapă pe analiza cadrului legislativ care reglementează migrația sub multiplele sale aspecte în conglomeratul european. A doua etapă se referă la analiza manierei în care Uniunea Europeană a reacționat și continuă să reacționeze la criza generată de migrația din spațiul Orientului Mijlociu. Astfel, acest subcapitol va avea și o componentă de analiză a managementului crizelor în Uniunea Europeană.

Ultimul subcapitol al articolului reunește rezultatele cercetărilor din primele două subcapitole, urmărind să investigheze impactul crizei migranților asupra culturii de securitate europene, precum și felul în care, pe baza lecțiilor învățate și a exemplurilor de

bune practici, se poate construi o cultură de securitate europeană autentică și eficientă, capabilă să răspundă la crize similare și să gestioneze rapid și sigur fluxul mare de migranți care se îndreapă spre centrul Europei, fără a recurge însă la măsuri dure cum ar fi închiderea granițelor sau restrângerea zonei Schengen.

Un fundament important al cercetării de față îl constituie rapoartele Eurostat care oferă date considerabile și de actualitate pentru a avea o perspectivă clară asupra amplitudinii fenomenului migrației în cadrul Uniunii Europene.

- 2. Participarea la Sesiunea de Toamnă a Academiei Oamenilor de Știință, desfășurată la Târgoviște în perioada 20-22 septembrie 2018.** În cadrul acestei Sesiuni am prezentat lucrarea "Cultura de securitate în organizații. Principii și organizare", pentru care voi atașa lucrarea în forma sa finală la încheierea perioadei de cercetare, în prezent fiind reținută personal în vederea unei revizuirii și adăugiri. În cadrul acestei prezentări am urmărit să subliniez elementele teoretice ale "culturii de securitate", argumentând faptul că, deși termenul vine din spațiul corporatist, corporația – organizația ca atare poate fi suprapusă peste orice fel de entitate care are nevoie de o cultură de securitate pentru a funcționa eficient.

Lucrarea a fost structurată în mai multe subcapitole astfel: definirea culturii de securitate, perspective de percepție: educația pentru securitate, cultura strategică, comunitatea de securitate, influența asupra procesului de luare a deciziei și final, câteva referiri la cultura organizațională și cultura de securitate.

Conceptul de „cultură de securitate” este extrem de interesant și atractiv sub multiple aspecte – organizațional, economic, tehnologic, cultural și chiar militar. Prin reunirea celor doi termeni – ”cultură” și ”securitate”, rezultă atât un mod de gândire, dar și un mijloc de acțiune. În ceea ce privește organizațiile, cultura de securitate oferă un cadru de acțiune, care ar putea și trebuie să fie dezvoltat în funcție de împrejurările și actorii implicați.

Scopul acestui articol este de a prezenta principalele aspecte ale culturii de securitate în organizații, indiferent de natura acestora, precum și principiile care stau la baza lor și limitele întâmpinate în aplicarea lor. De asemenea, se va axa pe maniera în care cultura de securitate potrivită influențează procesul de luare a deciziei și forța și precizia reacției în cadrul organizației în eventualitatea unor evenimente neplanificate. În cele din urmă, lucrarea va urmări sentimentele manifestate în cadrul organizației atunci când fie se confruntă cu o cultură de securitate puternică, fie cu absența ei.

3. De asemenea, am început documentarea pentru un al treilea articol ce va prezentat în cadrul **Conferinței Internaționale ”Complexitatea și dinamismul mediului de securitate”, ce va avea loc la Universitatea Națională de Apărare, în perioada 27-28 noiembrie 2018.**

Articolul se intitulează ”Cultura de securitate în lumina politicilor de apărare NATO și UE”, și urmărește să evidențieze maniera în care organizațiile internaționale și regionale de tip NATO și Uniunea Europeană promovează o cultură de securitate eficientă.

Termenul de ”cultură de securitate” a fost foarte mult dezbătut în ultima perioadă, întrucât reprezintă un element central în dezvoltarea politicilor de securitate și apărare, ce pot fi emulate de sus în jos, de la nivel internațional spre unul național. Cu toate acestea, cele două organizații au accepțiuni diferite asupra termenului: în timp ce Uniunea Europeană se concentrează asupra dezvoltării unei ”culturi strategice”, Organizația Nord-Atlantică este în special concentrată pe crearea unei ”culturi de securitate” veritabile.

Scopul lucrării ce va fi susținută la conferința din noiembrie este de a investiga maniera în care securitatea instituțională și politicile de apărare elaborate la nivel instituțional în cadrul NATO și al Uniunii Europene pot avea un impact masiv asupra conținutului termenului în cauză. În mod particular, articolul va privi acele aspecte cum ar fi amenințările nucleare, cibernetice, precum și cele generate de fluxul de migranți, și care sunt responsabile de consistența termenului de ”cultură de securitate”, precum și modalitățile diferite de aplicare a lui la diverse situații de fapt.